

Projekt pod nazwą The European Holocaust Research Infrastructure EHRI (Europejska Infrastruktura Badań nad Zagładą) narodził się pod patronatem Unii Europejskiej w 2010 roku – dokładnie 65 lat po wyzwoleniu niemieckiego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Inauguracja EHRI odbyła się w listopadzie 2010 roku w Brukseli. Po 54 miesiącach intensywnych prac powstał portal prezentujący online katalog materiałów archiwalnych dotyczący zagłady Żydów dostępnych w instytucjach w całej Europie i poza nią. Zasadniczym mottem działań EHRI jest: „Connecting collections”. Celem przedsięwzięcia jest zatem głównie identyfikacja zbiorów dokumentów dotyczących Zagłady i sporządzenie ich internetowego katalogu. W ramach EHRI odbywają się również letnie szkoły dla współpracowników projektu – Monachium, Amsterdam. Realizacji projektu podjęło się konsorcjum 7 instytucji, wśród których znajdują się Instytut Pamięci Narodowej oraz ponad 20 instytucji partnerskich – w tym np. Instytut Yad Vashem United States Holocaust Memorial Museum i również Żydowski Instytut Historyczny oraz wielu indywidualnych współpracowników. Stroną obsługi organizacyjnej i finansowej projektu podjął się amsterdamski Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) (czyli Instytut Badania Wojny, Zagłady i Ludobójstwa, działający w ramach Królewskiej Holenderskiej Akademii Nauk).

Sam portal składa się z 3 części: KRAJE; INSTYTUCJE ARCHIWALNE; OPISY ARCHIWALNE. W pierwszej części umieszczono raporty z poszczególnych państw objętych projektem, w których znajdziemy ich zwięzłą historię wraz z dziejami zagłady Żydów, a ponadto charakterystykę struktury i sytuacji archiwalnej oraz opis przeprowadzonej kwerendy na temat źródeł. Krajowe raporty EHRI zawierają opisy dotyczące 57 krajów objętych projektem.

Kolejną część stanowią spis instytucji archiwalnych, które przechowują materiały związane z zagładą Żydów. Dotychczas opisanych zostało 1 848 instytucji archiwalnych z 51 krajów. W przypadku Polski opisy obejmują 110 instytucji i materiałów związanych z tematem, w tym w dużej części są to opisy archiwów państwowych. Największa ilość instytucji pochodzi – co zrozumiałe – z Niemiec i (331 instytucji) i Austrii (217 instytucji).

W części ostatniej znajdziemy opisy i pomoce informacyjne w wyszukiwaniu materiałów archiwalnych związanych z zagładą Żydów. 152 694 opisów archiwalnych z 464 instytucji. Same opisy materiałów archiwalnych – zespołów, kolekcji, pojedynczych dokumentów zarówno aktowych jak i audiowizualnych, sporządzane są na zestandaryzowanych formularzach zawierających pola opisu właściwe dla opisu wielopoziomowego ISAD (G) (EHRI Guidelines for Description v.1.0 EHRI Guidelines for Description v.1.0) Opisy instytucji przechowujących materiały zaś sporządzone zostały zgodnie ze standardem ISDAH.

Opisy zespołów z archiwów państwowych w Polsce zostały stworzone w oparciu o selekcję informacji zawartych w bazie danych SEZAM i IZA/ ZOSIA dostępnych online.

Jest to niezwykle pożyteczna i ciekawa lektura, która może dostarczyć wiedzy o rozproszonych po Polsce materiałach archiwalnych w różnych instytucjach. Szczególnie interesujące wydają się pod tym względem zbiory Instytutu Pamięci Narodowej, w zasobach którego znajdują się wiele zespołów archiwalnych cywilnych władz okupacyjnych, które także znajdują się w archiwach państwowych. Podstawą do sprządzenia opisów zasobów IPN z kolei był

Wpisany przez Jolanta Leśniewska

środa, 14 października 2015 16:00 - Poprawiony środa, 14 października 2015 16:05

---

opublikowany w 2009 roku Przewodnik po zasobie <http://inwentarz.ipn.gov.pl/doc/informator.pdf>
W marcu tego roku zakończony został pierwszy etap projektu, który będzie kontynuowany za sprawą wsparcia finansowego Unii Europejskiej w kwocie 8 mln Euro, w ramach programu HORIZON 2012.

IHRI stawia sobie za cel likwidację barier stanowiących utrudnienie w badaniach nad holokaustem ze względu na rozproszenie materiałów archiwalnych. Poszukuje sposobów złagodzenia tej sytuacji przez inicjowanie wspólnych międzynarodowych badań, poprzez rozwój nowej innowacyjnych metod badań. Szczególne nadzieje twórcy portalu pokładają we współpracy z archiwistami i humanistami cyfrowymi w rozwoju innowacyjnych metod badawczych określonych modnie e-badaniami.

Jolanta Leśniewska

Źródło: [The European Holocaust Research Infrastructure](#)